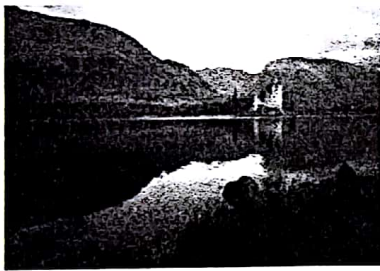

KESKENY ÚT

A Károlyi Gáspár Teológiai és Missziói Intézet lapja 1999. aug.-szept. II. év, 9. szám

**Kövessétek
mindenki
irányában a
békességet és
a szentséget,
amely nélkül
senki sem látja
meg az Urat.
Zsid. 12:14**

A hit

**Az iszlám szent
háború**

A

botrányokról

Johannes Kepler

Evangelizáció

ISTEN KÖZELÉBEN

Üdvösségre választva

Mi pedig mindenkor hálaadással tartozunk az Istennek tiérettetek atyámfiai, akiket szeret az Úr, hogy kezdettől fogva kiválasztott titeket Isten az üdvösségre, a Lélek szentelésében és az igazság hitében. 2Thesszalónika 2:13

Ha egy katolikus országban járó keresztyén látja, hogy az emberek fa- és kőszobrok előtt hajladoznak, és Isten Igéjének olvasása tiltott számukra, akkor gondolatai a fenti ígére terelődnek, mely félelmet és szomorúságot sugall. Amikor megérti a különbséget az itt látott pusztaság és a skóciai hívek kis nyája között, akkor megérti Pálnak ezekben a szavakban kifejezett örömét: „Mi pedig mindenkor hálaadással tartozunk az Istennek ti érettetek atyámfiai”.

1. Isten szuverén a megváltandó lelkek kiválasztásában.

(a) Ő szuverén az emberek (és nem a fellázadt angyalok) kiválasztásában.

Két nagy lázadásról olvasunk a Bibliában. Az első az égben történt, amikor Lucifer, a hajnal fia, egyike a legdicsőségesebb kéruboknak, akik a királyi szék körül voltak, büszkeségéből adódóan több ezer szent angyallal fellázadt. „Mert ha nem kedvezett az Isten a bünbe esett angyaloknak, hanem mélységbe taszítván, a sötétség láncaira adta oda őket, hogy fenntartassanak az ítéletre” (2Pét. 2:4). A következő lázadás a Paradicsomban történt. Az ember a Sátánnak hitt és nem Istennek, ezért evett a tiltott gyümölcsből. „Egy embernek engedetlensége által sokan bűnösökké lettek”. Mindkét csoport ugyanazon Isten ellen vétkezett, ugyanazt a szent törvényt hágták át, ugyanazon átok alá estek és ugyanarra a tűzre ítéltettek el. Kedves volt Istennek, hogy örök irgalmából a bocsánat útját kínálja fel némelyeknek ezen teremtmények közül. Eldöntötte, hogy némelyeket üdvözít „kegyelme dicsőségének magasztalására”. De kiket fog üdvözíteni? – a fellázadt embereket vagy a fellázadt angyalokat? Talán a mennyi seregek, akik megőrizték méltóságukat, azt mondták, hogy elesett angyal társaikat emelje fel az Úr és ne az embereket. Mondhatták volna, hogy az angyali természet nemesebb, és az ember egy féreg. „Oh Isten gazdagságának, bölcsességének és tudományának mélysége!” (Róm. 11:33). Ő nem kegyelmezett az angyaloknak. „Mert nyilván nem angyalokat karolt fel, hanem az Ábrahám magvát karolta fel” (Zsid. 2:16).

(b) Ő szuverén azon országok kiválasztásában, amelyek részesülnek az evangélium világosságában.

Minden nemzet azonos mértékben elveszett és törvénytíró az Isten színe előtt. „És az egész emberi nemzetséget egy vérből teremtette, hogy lakozzanak a földnek egész színén, meghatározván eleve rendelt idejüket és lakásuknak határait” (Ap. Csel. 17:26). És mégis mennyire különböző módon viselkedett Isten mindegyik nemzettel. Miért választotta Isten Izráelt, hogy különös népe legyen Neki, és bizta rájuk az Ő szavát? Mert bűntelenebbek voltak a többiekénél? Nem! Ez kategorikusan tagadva van: „Tudd meg azért, hogy az Úr, a te Istened nem a te igazságodért adja néked ezt a jó földet birtokul, mert kemény nyakú nép vagy te!” (5Móz. 9:6).

(folytatás a 6. oldalon)

A hit

Mindenki hisz valamiben-halljuk gyakran. A lényeg az, hogy meg legyünk győződve bizonyos dolgokról és nem az, hogy eldöntsük kinek van igaza - érvelnek sokan. De valóban az a helyzet, hogy csak egy bizonyos „hitre” van szükség, mással nem kell törődnünk? Hadd szemléltessék ezt egy példával. Ha villamoson utazunk, vajon mi fontosabb, az, hogy jegyünk legyen, vagy az, hogy érvényes is legyen ez a jegy?

A választ nagyon egyszerűen megkaphatjuk, ha az ellenőrnek, egy régi jegyet adunk át, amelyet azóta már többszörösen drágítottak, vagy egy olyant, amelyet már régebben kilyukasztottunk. Világos tehát, hogy érvényes jegyre van szükségünk. Mennyivel inkább nem mellékes dolog milyen hitünk van. A hit kérdése nagyon sok vitát vont maga után az egyháztörténelemben.

Maga Pál apostol is sietett kijavítani a zsidók téves felfogását, amikor azt mondta a Szent Lélek által, hogy: „az ember hit által igazul meg, a törvény cselekedetei nélkül”. (Róm. 3:28)

Az igaz hit olyan, hogy nem lehet semmit sem melléje tenni. Nem kell kipótolni a mi jó cselekedeteinkkel, hanem elég az önmagában. Ez volt ugyanis a reformáció nagy felfedezése is, hogy az üdvösség elfogadásában egyedül csak hitre van szükség. A reformáció öt nagy alapelve között ott található a „Sola fide” is, ami nem jelent mást mint azt, hogy egyedül hit által közeledhetünk Istenhez. Mi, mai keresztyének sokszor nem látjuk miért volt akkor olyan fontos ezt leszögezni, hogy egyedül csak hit által, kegyelemből igazulhat meg az ember Isten előtt.

A reformátorok azonban világosan látták, hogy ha a Krisztusba vetett hit nem elegendő az üdvösséghez, akkor ezzel nem mást mondunk ki mint azt, hogy Krisztus nem igazi megváltó. Ma pedig nem ugyanez a helyzet? Vajon nem sokkal többet beszélnek arról, hogy az ember mit kell tegyen és kevesebbet arról, hogy Jézus Krisztus, Isten Fia mit tett értünk? Nézzük tehát meg közelebbről milyen az a hit amiről beszélünk.

1. A hit természete

A puritán Amesius így fogalmazta ezt meg: „A hit nem más, mint a szív Istenre való hagyatkozása (Istenben való megnyugvása)”. Ez alatt pedig azt értjük, hogy aki hisz az teljes lényével, valójával Istenre hagyat-

abban látják, hogy ez által tudjuk elfogadni mindazt, ami értelmetlen és logikátlan. Nos világos, hogy nagyon sok mindent, amiről a Biblia ír nehezen tudunk elképzelni, mert ugyan ki tudná elképzelni a menny dicsőségét, a pokol szörnyűségét vagy ki tudná megérteni a Szentháromságot vagy a Fiú testtelését. De az a tény, hogy nem mindent értünk meg még nem jelenti azt, hogy Isten amit cselekszik nem logikus. Sőt egyértelmű, hogy a Biblia üzenete világos és logikus. De akik az értelmetlenséget keresik, azok megtalálják azt. Akik a paradoxonokban, ellentmondásokban gyönyörködnek, azok a keresztyén hitet egy megmagyarázhatatlan érzéssé változtatják. Kálvin maga is így nyilatkozott erről: „Ami engem illet mindig ellenszenvet éreztem a

paradoxonokkal szemben és semmi élvezetet nem találtam a szörszálhasogatásban... bölcsességem egyetlen szabálya: nyugalmat találni az Ige egyszerű tanításában.” (1552- Levél Soci-nusnak)

Mindezek ellenére a hit nem pusztán értelmi elfogadása bizonyos dolgoknak.

Jakab apostol levelében ugyanis ezt olvashatjuk: „Te hiszed, hogy az Isten egy. Jól teszed. az ördögök is hiszik, és rettegnek.” (Jak. 2:19) Látjuk tehát, hogy az ördögök hite, bár reális, mégis semmit nem jelent számukra. Nem készíti őket az Isten iránti engedelmessegre. Ugyanígy vannak azok is, akik értelmükkel felfogták bár a Biblia tanításait, a kátét bármikor felmondják, de Istent nem szeretik és néki nem engedelmeskednek.

Mi az igaz hit?

Nemcsak oly biztos ismeret, amelynélfogva igaznak tartom mindazt, amit Isten az Ő Igéjében nekünk kijelentett, hanem szívbéli bizodalom is melyet a Szentlélek az evangélium által munkál bennem, hogy Isten nem csak másoknak, hanem nekem is bűnbocsánatot, örök igazságot és boldogságot ajándékoz, ingyen kegyelemből, egyedül Krisztus érdeméért. Heidelbergi Káté

kozik. A hit tehát nem csak egy-két területét érinti a mi életünknek, hanem az összest. Nem egy képességét érinti az embernek, hanem az összest. Például voltak olyanok, akik a hit valóságát egyedül az érzelmekkel mérték le, kizárva az értelmet. Így például Tertulianus azt vallotta, hogy: „Hiszek, mert ez abszurdum”. Vagyis dicséretre méltó dolog hinni annak ellenére, hogy semmit sem értünk abból, amit elhiszünk. Sajnos ma is nagyon sokan így gondolkoznak, akik a hit nagyságát

Ezért mondja nagyon helyesen a Heidelbergi Káté, hogy az igaz hit „nemcsak oly biztos ismeret amelynél fogva igaznak tartom mindazt, amit Isten az Ő ígében nekem kijelentett, hanem azonfelül szívbeli bizodalom is.” Lehetetlen tehát Istent úgy ismerni, hogy ne szeretnénk Őt. Az igaz hit ismeri Isten ígését, szereti azt és engedelmeskedik annak.

2. A hit és a cselekedetek

Jakab levele foglalkozik azzal, hogy mi a különbség az élő és a holt hit között. A Római Katolikus egyház, ezt félreértve jut arra a következtetésre, hogy cselekedetek által adatik az üdvösség. A Biblia tanítása azonban egyértelmű: „kegyelemből tartattatok meg, hit által; és ez nem töltetek van: Isten ajándéka ez.” (Ef. 2:8) Azt a kegyelmet, az ítélet alól való felmentést, amelyért Jézus Krisztus olyan drága árat fizetett azt egyedül hit által fogadhatjuk el és az egyedül hit által lehet a miénk. Aki ehhez még saját jócselekedeteit is hozzá akarja tenni az Jézus Krisztus tökéletes áldozatát teszi olyanná, amely még kiegészítésre szorul.

Mégis a cselekedetek fontosak, mert ezek az igaz hitnek gyümölcsei. Ne dicsekedj tehát kedves olvasó azzal, hogy hit által tied a meg nem érdemelt kegyelem, ha hited nem terem jó gyümölcsöket. Mert akik az Úr Jézust igazán szeretik azok az Ő parancsolatait is megtartják.

BAGOLY Gyula

Az Iszlám szent háború

A keresztyén időszámítás 622. éve a mohamedán időszámítás első éve. Akkor menekült el Mohamed Mekka városából, mert az ottaniak nem hittek tanai isteni kinyilatkoztatásában. Nemsokára számos beduin törzs mohamedánná - ahogy ők mondják, muszlimmá (igazhitűvé) - vált. Az új vallást fegyverekkel is terjesztették. A szerintük igaz hit, az iszlám tanait szép szóra fel nem vevők ellen háborút indítottak. Mohamed 630-ban harcosaival elfoglalta Mekkát. Mire két év múlva meghalt, iszlám birodalomban egyesített szinte minden arabot.

635-ben a szomszédos országok ellen indultak hódító hadjáratokra az új hit harcosai. Hamarosan zsugorodni kezdett a keresztyén vallású Bizánci Birodalom. Az iszlám félholdja ragyogott Észak-Afrikától Indiáig. 711-ben az arabok átkeltek a Gibraltári-szoroson Európába. Az Ibériai-félsziget nagy része uralmuk alá került. Kis-Ázsia felől Bizánc falai alá nyomultak. Többször sikertelenül ostromolták. 1453-ig ellenállt. 732-ben Párizstól délre, Poitiers-nél Martell Károlynak, a frank király maior-domusának sikerült megállítani egy csatában az előretörő muzulmánokat. Ha Károly akkor veszt, talán másként alakult volna a világtörténelem és a civilizáció. Európa mohamedán uralom alá juthatott volna.

Az iszlám katonai térhódítását a szent háború tana és gyakorlata tette lehetővé. A mohamedán vallás öt alappillére mellé hatodiknak szokták a dzsihádöt (szent háborút) számítani. E szerint minden igaz hívő kötelessége hitének fegyverrel történő terjesztése. Egy igazhívő harcos négy hitetlennel ér fel a csatában. Győzelem esetén a hit bajnokai zsákmányt kapnak. A szent háborúban eleső mohamedán harcos pedig a paradicsomba jut. Ott kellemes hűvös, árnyas, dús növényzetű, vízben bővelkedő kertben pompás ételek és gyönyörű nők, a hurrik részesítik korántsem aszkétikus örömeikben. Ez az állapot örökké tart. Betegség, szegénység, megöregedés és halál ott ismeretlen.

Dr. CHOHÁNY János

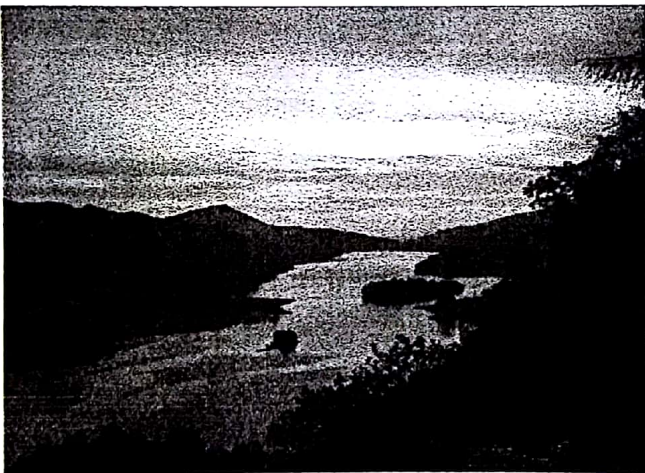
FELVÉTELIZŐK FIGYELMÉBE!

A Károlyi Gáspár Teológiai és Missziói Intézet lehetőséget kínál az Intézet előzetes megismeréséhez azok számára, akik a következő tanévben szeretnék felvételizni. Az érdeklődők akár három napig részt vehetnek az előadásokon, áhítatokon. Megismerkedhetnek a tanárokkal, diákokkal, valamint a Károlyi Intézet tanítási alapelveivel, kollégiumi életével.

A botrányozásról

Többféle értelemben használja a Biblia ezt a kifejezést: botrányozás. A görög skandalonból fordította magyar nyelvre Károlyi Gáspár, amelynek eredeti értelme állatfogó csapda csapófája, vagyis az a fa, amely az állatot halálra sebzi. A mai európai nyelvek "skandál" szava átvétel a latinon át a késői görögből. A magyar skandalum szó jelentése botrány. A botrány pedig valamilyen jellegű csalás, becsapás, félrevezetés, hazugság lelepleződésének a következménye. A veszekedésre is szoktuk használni a botrány szavunkat. De nézzük most a Bibliában használt kifejezések értelmét.

A szó igei alakjait fogjuk megvizsgálni, az aktívumi és a passzívumi formáit. Az első esetben az alany a cselekvő, aki botrányoztat; a második esetben az alany a szenvedő, aki botrányozik. Sajnos mindkét

esetben részt vállalunk elég gyakran.

A botrányoztat szó értelme: bűnre csábít vagy visz. Ezért mondja Jézus a Lukács 17: 1 - ben: "Lehetetlen dolog, hogy botrányozások ne essenek; de jaj annak, aki által esnek." Jaj annak, aki valakit bűnre csábít. Természetesen ezt csak az veszi komolyan, aki valós tényként kezeli a bűnnek létezését, ami Isten törvényének áthágása vagy nem teljesítése. Bűnre csábítani azt jelenti, hogy olyan gondolkodásra vagy cselekedetre veszem rá embertársamat, ami Isten elleni véték, ami ember elleni véték, ami rossz, ami ostobaság. Bűnre csábítani azt jelenti, hogy megtévesztek, félrevezettek, eltántorítok valakit a helyes útról. Ki csábít minket bűnre? A Sátán, a gonosz szívünk és embertársaink. A Sátán felhasználja a mi bűnös szívünket és a körülöttünk élő embereket. Egy kicsit lazíts, engedd el magad, gyere velünk s igyál meg te is egy kis pohárával, rád fér egy kis kikapcsolódás, egy kis szórakozás, ne légy olyan

szigorú magadhoz; ne légy olyan becsületes, hisz nem érsz vele semmit; egy kicsit hajlítsd magad fele a kezedet, mindenki ezt teszi, a mai világban nem lehet másképp érvényesülni - hangzik el sokszor a bűnre csalogatás. De "jaj a világnak a botrányozások miatt!" - Máté 18: 7. Bűnre csábítja munkás a munkatársát, - Máté 18: 7. Bűnre csábítja a nőt a férfit (lásd nyári főnök az alkalmazottját, nő a férfit (lásd nyári öltözködés), férfi a nőt (egy kis szórakozás az egész), bűnre csábít a TV. Először is időnket veszi el, amit a bűnre csábít a TV. Először is időnket veszi el, amit a családdal kellene töltenünk, másrészt félrevezet a boldog élet kérdésének tekintetében, bűnre csábít barát barátot és fordítva a párkapcsolatban. De bűnre csábít a mi szívünk, amikor nehéz őszintének lenni, amikor nehéz a másoknak igazat adni, amikor nehéz megalázkodni és könnyebb büszkén továbbállni; bűnre csábít a mi szemünk, amikor legeltetjük azokat, bűnre csábít a mi fülünk, amikor olyan dolgok érdekelnek, amelyek nem tartoznak ránk, bűnre csábít a mi kezünk, a mi nyelvünk, a mi lábunk, s ha folytatom soha nem jutnék a végére. A botrányoztat ige más jelentései: felingerel, bosszant, felháborít -Mt. 17: 27; Jn. 6: 61; megütközést okoz -1Kor. 8: 13; 10: 32; 2Kor. 6: 3.

A botrányozni alak jelentése már az előbbiből következik, hiszen aki megbotrányozik, tulajdonképpen hagyja magát félrevezetni, bűnre csábítani; azaz bűnbe esik. Amíg bűn van a világon, addig arra való csábítás is lesz. De a csábításra nem csak igent mondhatunk, hanem nemet is. Bűn botrányoztatni, de bűn botrányozni is. Ezért hát, jaj azoknak is, akik bűnre csábulnak, bűnre vétetnek, mert Isten haragját vonják magukra, s ha ebben az állapotban maradnak az örök tűz, a gyehenna lesz az ő örök lakhelyük (Mt. 5: 29). Térjünk meg tehát bűneinkből, amíg nem késő.

A botrányozni szó egy másik, ugyancsak különös jelentése az eltántorodás, amit persze megelőz az eltántorítás. Ilyen értelemben, Jézusban is meg lehet botrányozni, amire példa is van az evangéliumokban. Jézusban mind a tanítványok, mind pedig a farizeusok megbotrányoztak, természetesen a kettő két féle volt, de ez ki fog derülni a továbbiakban.

Jézus mondja: "Boldog, valaki énbennem meg nem botrányozik" - Lukács 7: 23. Micsoda? Tán Jézusban is meg lehet botrányozni? Szavaiból ítélve, meg van a lehetősége ennek is. Természetesen itt nem a szó eddigiekben tárgyalt értelmére gondolunk. Így is lehetne fordítani Jézus szavait: Boldog az, aki nem tántorodik el éntőlem, vagy mellőlem. Boldog az, aki kitart mellettem, aki nem hagy el engem. Mi tántoríthat el Jézus mellől?

A világ, amely azt sugallja -emberek által- hogy ne vedd annyira komolyan, ez már túlzás, stb. Barát barátnőt -vagy fordítva- rá tud venni, hogy álljon félre Jézustól. Sokan eltántorodnak Jézustól a keresztyén voltuk miatt ért szenvedések hatására. A megaláztatások, a gúnyolódások, a küzdelmek miatt. Ha ez az eltántorodás végleges az életükben, azt jelenti, hogy sohasem voltak valódi krisztuskövetők. Ezekről beszél Jézus a magvető példázatában: "Amely pedig a köves helyre esett, ez az, aki hallja az igét, és mindjárt örömmel fogadja. De nincs gyökere benne, hanem csak ideig való; mihelyt pedig nyomorgatás vagy üldözés támad az ige miatt, azonnal megbotránkozik." (Mt. 13: 21). Jaj azoknak, akik félre állnak Jézus mellől, mert jobb lett volna nekik inkább oda sem "állni".

Jézus, az Ő elfogatásának napján így szólt a tanítványokhoz: "Ezen az éjszakán mindnyájan megbotránkoztok bennem; mert meg van írva: megverem a pásztort és elszélednek a juhok" - Márk 14: 17. Jézus tudta, hogy még nem annyira erősek, hogy kiálljanak mellette. Ő, vajon hány keresztyén(?) botránkozott meg Jézusban, mivel másképpen képzelte el Krisztus követését, vagy talán, mert babérkoszorúra várt és töviskoszorút kapott mint Mestere. De tudjuk, hogy azt a romolhatatlan koszorút majd csak odaát vehetjük át (1Kor. 9: 25). "Péter pedig monda neki: Ha mindnyájan megbotránkoznak is, de én nem" - nem ismeri még önmagát eléggé - "és monda neki

Jézus: bizony mondom néked, hogy ma, ezen az éjszakán, mielőtt a kakas kétszer szólana, háromszor tagadsz meg engem" - Mk. 14: 29-30. Kinek lett igaza? Amikor jöttek a katonák, mindnyájan ott hagyták Mesterüket, Megváltójukat. Amikor elhangzik a világ véleménye bármiről is, nehéz Jézus mellett maradni, nehéz Jézust és az Ő igéjét képviselni. Amikor jönnek a liberalizmus, a hamis ökumenizmus, a kompromisszumok, az emberi okoskodások, az érzelmi kötődések, az érdekek katonái, mit teszek? Elfutok, vagy kiállok Jézus mellett és az Ő igéje mellett? Ne feledjük: Boldog, valaki énbennem meg nem botránkozik. Jézus figyelmeztette tanítványait: "Akkor nyomorúságra adnak majd benneteket, és megölnék titeket; és gyűlöletesek lesztek minden nép előtt az én nevemért. És akkor sokan megbotránkoznak (félre állnak)" Mt. 24: 9-10.

Krisztus igéjéhez hűségesnek maradni sohasem volt és lesz népszerű. Krisztus követése szenvedéssel jár. Mit jelent Krisztust követni? Ha eddig azt követtem, ami nekem volt kedves, ezen túl azt kell követnem, ami Krisztusnak kedves. "Ezeket beszéltem, hogy meg ne botránkozzatok" - János 16: 1.

A zsidók is megbotránkoztak, vagyis csalódtak Jézusban, mert ők nem egy ilyen "erőtlen" Messiásra vártak, aki szenvedni fog, és akit végül keresztre feszítenek. "Beleütköztek a beleütközés kövébe. Amint meg van írva: Ím beleütközés követ és megbotránkozás szikláját teszem le Sionba; és aki hisz benne nem szégyenül meg" - Róma 9: 32-33. Vagy megbotránkozol, vagyis nem fogadod el Jézust, vagy hiszel benne.

A farizeusok azért ütköztek meg Jézusban, mert nem azt mondta, amit ők mondtak. Ők azt hirdették, hogy kövessék az ő egyházuk tanítását, Krisztus azt mondta, hogy kövessék Őt, az igazságot. Jézus leleplezte az ő hamis és üres vallásosságukat, ami eltért az isteni kijelentéstől. Ezért háborogtak és gyűlölték Krisztust, mert félték, hogy Jézus elviszi a követőiket és elveszi a kenyerüket. Nem az igazságért harcoltak, hanem önző érdekeikért. A hamis egyház, a halott vallásosság mindig háborog, és mindig vicsorgatja fogát Krisztus ellen és azok ellen, akik az igazságot hirdetik. Ezért üldözték és fogják mindig üldözni, támadni Krisztus igaz követőit. Hamarabb fog a hamis egyház megbotránkozni, megütközni a krisztus-

Ímé szegeletkövet teszek Sionban, amely kiválasztott, becses; és aki hisz abban meg nem szégyenül. Tisztesség azért néktek, akik hisztek; az engedetleneknek pedig: a kő, amelyet az építők megvetettek, az lett a szegeletnek fejevé, és megütközésnek kövévé s botránkozásnak sziklájává; akik engedetlenek lévén, megütköznek az igében, amire rendeltettek is.

I Péter 2:6-8

követésen, mint a világ, mert lelepleződnek. Mit mond Jézus a farizeusokról? „Képmutatók, igazán prófétált felőletek Ézsaiás próféta: ez a nép szájával közelget engem, és ajkával tisztel engem; szíve pedig távol van tőlem. Pedig hiába tisztelnek engem, ha oly tudományt tanítanak, amelyek emberi parancsolatok” – Mt. 15: 7-9. Milyen a te tudományod? Más helyen így figyelmeztetik Jézust a tanítványok: „Tudod-e, hogy a farizeusok e beszédet hallván, megbotránkoztak?” „Hagyjátok őket”, hogy botránkozzanak, feleli Jézus. Nem kell törődnünk azzal, ha a képmutatók, a hamis vallásosság képviselői meg fognak botránkozni (ütközni) bennünk, amikor az igazságot követni fogjuk; csak arra vigyázzunk, hogy mi ne botránkozzunk (tántorodjunk) meg Jézusban. Ámen.

SIKÓ Mihály

(folytatás az első oldalról)

Üdvösségre választva

És azért sem, hogy ők többen lettek volna: „Nem azért szeretett titeket az Úr, sem nem azért választott titeket, hogy minden népnél többen volnátok; mert ti minden népnél kevesebben vagytok” (5Móz. 7:7). Miért hagyatott Kína, millió lakosaival, évszázadokon keresztül a sötétségben és a bálványimádásban? Miért hagyatott India a hinduizmus szörnyű láncában? Miért hagyatott majdnem az egész Afrika a varázslás és a babonáság fogságában? És miért volt kiválasztva a mi szomorú szigetünk (Skócia), hogy oly hosszú ideig az igazság legfontosabb fenntartója legyen az egész világon? Jobbak vagyunk mi, mint ők? Nem, semmi esetre sem. Köztünk olyan bűnöket követnek el, melyek megbotránkoztatnák a pogányokat is. „Könyörülök azon, akin könyörülök, és kegyelmezek annak, akinek kegyelmezek” (Róm. 9:15).

(c) Ő szuverén, hogy a legalkalmatlanabb embereket válassza ki.

Azt várnád el, hogy a legtöbb gazdag ember üdvözljön. Nekik van a legtöbb idejük, hogy az isteni dolgokat tanulmányozzák, nem kínozza őket a szegénység félelme, minden előnyük megvan. És mégis halld Isten szavát: „Nem az Isten választotta-e ki a világ szegényeit, hogy gazdagok legyenek hitben, és örökösei az országnak, amelyet azoknak ígért, akik Őt szeretik?” (Jakab 2:5). Ugyanakkor azt gondoltad volna, hogy Isten a bölcseket és tanultakat választja az üdvösségre. Az evangélium elérhetetlen bölcsességű téma. A Biblia ókori nyelveken íródott, melyeket nehéz megtanulni. A tanult emberekben nincs annyi előítélet, mint az egyszerű emberekben. És mégis halld Isten szavát: „Hálákat adok néked Atyám, mennynek és földnek Ura, hogy elrejtetted ezeket a bölcsek és az értelmesek elől, és a kisedeknek megjelentetted. Igen, Atyám, mert így volt kedves te előtted” (Máté 11:25-26). Bizonyára arra is gondoltál, hogy Isten a legtöbb erőnnel rendelkező embereket fogja megváltani. Ő egy szent Isten, aki szereti a szentséget, és bár senki sem tiszta, mégis némelyek kevésbé fertőzöttek a bűntől, mint mások. Bizonyára Ő ezt figyelembe veszi. De mit mond Jézus a farizeusoknak? „Bizony mondom néktek: A vámszedők és a parázna nők megelőznek titeket az Isten országában” (Máté 21:31). A gazdag ifjút, aki saját szemében tiszta volt, a dicsőség Királya hagyta, hogy szomorúan elmenjen, miközben az Új Jeruzsálem gyöngykapuin egy latorral lépett be, akit vére által tisztára mosott bűneitől. Ha megváltattam, nem kell-e köszönetet és hálát mondjak Istennek? Ha az evangélium szolgálai hálát kell adjanak az ingyenes megváltásért, melyben részesültek a körülöttük lévők, mennyivel inkább meg kell köszönjük magunk, és dicsőítenünk kell Őt, mivel megváltott. Én nem vagyok jobb a körülöttem lévő bűnösöknél, sőt lehet rosszabb, mint ők, de mégis bizalommal mondhatom, hogy: „Megszabadítottad lelkemet a haláltól”. Dicsőség az Atya Istennek, mert a

világ teremtése előtt kiválasztott! Dicsőség a Fiú Istennek, mert emberek millióit hagyta, és értem pedig meghalt! Dicsőség a Szent Léleknek, mert feltétel nélküli szeretetével meglevenített!

2. Isten kiválasztja az eszközöket és a célt is.

„Kiválasztott titeket Isten az üdvösségre, a Lélek szentelésében, és az igazság hitében” (2Thessz. 2:13). Az első dolog, amire Isten elhívja az övéit, az az igazság hite. Isten nem úgy választja ki az embereket, hogy bűneikből hirtelen a dicsőségbe ugorjanak, hanem elküldi Szent Lelkét, hogy megkenje szemüket, hogy munkálkodjon szívükben, és hogy képesekké tegye őket arra, hogy elfogadják az evangéliumban bemutatott Krisztust. Az igazság egyszerű hit által való elfogadása, az első jele annak, hogy az üdvösségre választattunk. „Minden, amit

nékem ad az Atya én hozzám jó” (Ján. 6:37). Jézus-hoz jöttem? Akkor tudom, hogy egyike vagyok azoknak, akiket az Atya neki adott a világ teremtése előtt. Biztosan elhiszem ezt az igaz-

„Az eleve elrendelést... egyszerűen tagadni nem meri senki, aki azt akarja, hogy őt istenfélő embernek tartsák”

Kálvin János

ságot? Akkor Isten kiválasztott az üdvösségre. Másodsorban Isten elhívja az övéit a Lélek szentelésére. Meg van írva: „Minekutána hallottátok az igazság beszédét, idvességeket evangéliumát, amelyben hittetek is, megpecsételtetek az ígéretnek ama Szent Lelkével” (Ef. 1:13). Abban a pillanatban, amikor valaki Krisztushoz menekül, a Szent Lélek lakozást vesz annak szívében, és ott marad örökre. A tisztátalan madaral fészket Isten templomává alakítja. Lerombolja a bűn hatalmát, és teljesen megújítja és megleveníti az új embert. Kaptam a Szent Lelket? Elpecsételtetek az én szívem? Megvan nekem a Lélek szentelése? Akkor biztos bizonyítékom lehet elhívottságomról és kiválasztottságomról. Visszatekinthetek kiválasztásomra, mely a világ teremtése előtt történt, és előre tekinthetek üdvösségemre, melynek idejére e jelen való világ elmúlik. Mennyire okatlan mindazoknak okoskodása, akik így érvelnek: „Ha nem vagyok kiválasztva, akkor nem üdvözülhetek bármit teszek is; ha pedig ki vagyok választva, akkor úgy is üdvözülök, bárhol éljek is”. Az egyszerű válasz erre ez: „Függetlenül attól, hogy ki vagy-e választva vagy nem, nem üdvözülhetsz ha nem hiszel az igazságban, és nem szentel meg a Lélek”. Nem tudom ki íratott be az Élet könyvébe, de tudom mit ír a Szent Biblia: „Aki hiszen Őbenne, el nem kárhozik; aki pedig nem hiszen, immár elkárhozott” és „szentség nélkül senki sem látja meg az Urat”. **Robert Murray McCheyne**

Johannes Kepler

Az első tudós akiről írok, a csillagászat egyik kiemelkedő képviselője. 1571-ben született Weil der Stadt-ban egy protestáns családban. Édesapja otthagyva a protestáns hitet, zsoldos lett a németalföldi katolikus spanyolok szolgálatában. Heinrich Kepler régi hittársait gyilkolta pénzért. 1575-ben míg az apja a harctéren volt, a kis Johannes himlős lett. Akkoriban nagyon kevesen éltek át ezt a betegséget, és ő egyike volt ezeknek. Gyenge alkata miatt nem tudott fizikai munkát végezni, de ragyogó elméjével hamar megjegyezte a tanultakat. Édesapja sok keserves napot szerzett családjának, mivel kicsapongó életével elpazarolta a családi vagyont.

Johannesék elköltöztek Leonbergbe, ahol a helyi protestáns lelképásztor tüzes prédikációi nagy hatással voltak rá. A kis Johannes nagyon komolyan vette mindazt, amit a lelkész mondott.

1578-ban beírták az elemi iskolába, amit Sebald nagytata fizetett. A reformáció következményeként az elemi iskolában az oktatás német nyelven folyt. 1584-ben vizsgázott az Adelberg-i latin iskolába. A vizsga nehéz volt, mert az ingyenes tanítás miatt sok volt a jelentkező. Johannesnek sikerült. Adelbergben sokszor hallgatta a tubingeni fiatal lelkészek prédikációit. A hallott igehirdetések hatással voltak a fiatal Johannesre, akiben megszületett az elhatározás, hogy a tubingeni egyetemre felvételizzen, hogy igehirdetőként szolgálhassa Istent.

1589-ben sikeresen felvételizett. A tubingeni egyetemet a Württembergi fejedelem alapította. Akkoriban 500 diákja volt és 25 tanára. Az egyetemi tanáraitól hallott először a kopernikuszi világról, amely nagyon megragadta gondolatait. A csillagászat tanára beszerzett neki egy példányt Kopernikusz csillagászati könyvéből.

1594-ben, mielőtt befejezte volna teológiai tanulmányait, a tubingeni egyetem elküldte Graz-ba, hogy matematikát tanítson. Az ottani jezsuita egyetemnek volt egy protestáns karja is. Az itteni tanítás nagyon rosszul ment, mivel sokan panaszt emeltek ellene világnézete miatt. Sokáig nem tűrték az egyetemen, és elküldték egyszerű területi matematikusnak, ami abban állt, hogy a mértékeket ellenőrizte. Szabadidejében kalendáriumokat készített. Kepler tudta, hogy a csillagok nem befolyásolják az emberek életét. Ő hitte, hogy mindent Isten teremtett, és amit alkotott azt nem ésszerűtlenül tette. Istennek mindennel terve van! Ekkor írta meg a Kozmikus titok című könyvét.

1597. április 27-én megnősült. Örömkre azonban hamarosan felhők gyűltek, mert Ferdinánd

nagyherceg, a trónörökös, jezsuita neveltetésénél fogva, üldözte a protestánsokat. Ráadásul 1598-ban meghalt az első gyermekük is. Ezt nemsokára követte a száműzetés. Ferdinánd nagyherceg elűzött minden protestáns tanárt Grazból. Nyolc napjuk volt, hogy a halálbüntetés terhe alatt elhagyják Stájerországot és átlépjék a magyar határt. Kepler mégis visszafordult és a nagyherceg matematikusaként visszamerészkedett Graz-ba. Egy nap azonban a nagyherceg katonái kezdték elégetni a protestáns könyveket. Ezt már Kepler sem tűrhette, és nem engedte be a katonákat.

1600-ban elment Prágába, hogy találkozzon az akkori idők legnagyobb csillagászával: Tycho Bracheval, aki Rudolf császár udvari csillagásza volt. Grazban a

protestánsok helyzete reménytelenné vált. Keplernek is meg kellett jelennie a bíróságon, ahol a herceg jelenlétében minden polgárt köteleztek, hogy rekato-lizáljon. Megtagadása esetében száműzték az ellenállókát és vagyonukat elkobozták. Kepler kihallgatása így zajlott: „Szakítás-e Luther hamis vallásával?”-kérdezte a bíró. „Én keresztyén vagyok és komolyan veszem a vallásomat. Nem játszom vele!”- válaszolt Kepler. „Válaszolj egyenesen! Kész vagy-e felvenni Ferdinánd Nagyherceg vallását?” „Nem!

Ez egy nehéz döntés sokaknak, de nekem öröm szenvednem a megaláztatást és nélkülözést Jézus Krisztus dicsőségére!” Ezennel Keplernek távoznia kellett Grazból családjával együtt, és Prágába költöztek. Örömmel dolgozott Prágában, mert csak csillagászzal foglalkozott. Brache halála után megkapta annak mérési adatait, amelyeket hosszú éveken keresztül végzett. További kutatásának eredményeit a „Világok Harmóniája” című könyvben adta közre. Ebben írta le azokat a törvényeket, amelyek ma is az ő nevét viselik. Könyvét így fejezte be: „Nagy a mi Istenünk, nagy az Ő ereje és bölcsességének nincs vége. Áldjátok Őt egek, dicsőítétek Őt Nap és Hold és ti bolygók. Mert mindenképp Ő érette, Ő általa és Ő benne vannak. Mi oly keveset tudunk. Ővé legyen az áldás, a tisztelet és a dicsőség örökkön-örökké”. 1630 novemberében hazament Megváltójához, akinek a kijelentését a csillagokból is olvasta.

CURCUBET Gábor

Evangélizáció

Szombat délután van. Városunk piaca még elég forgalmas. Szokásunkhoz híven a bejáratnál felállítjuk evangélizáló rajzos táblánkat, aztán az evangélizáló pásztor rajzolni kezdi egy hajó körvonalaait. A tovamenő emberek kíváncsian megállnak. Az evangélizáló köszön a közönségnek, bemutatkozik, aztán magyarázni kezdi rajzát. A Titanic története. Erre a szóra még néhány fiatal odaverődik. De amikor elhangzik, hogy ez a süllyedő hajó az életünk és csak egyetlen megoldás van: Jézus Krisztus, az emberek tekintete megváltozik. Egyesek mint a csiga mikor visszahúzódnak házába, olyan tartózkodóan indulnak dolgukra, mások gúnyosan mosolyogva tovább mennek. Alig marad ott egy-két ember. Tovább szól a prédikáció Krisztus váltságművéről. „Szektasok”, „Jehovisták”-hallom innen is, onnan is, miközben tovább fordítom a román prédikációt. Ni ott ismerősök, ott meg szomszédok -látom meg őket- Hű de furcsán néznek rám. –Most pedig fogadd be Jézust a szívedbe- hangzik a prédikáció tovább- és mondd el velem együtt ezt az imát: „Jézus köszönöm, hogy meghaltál helyettem a kereszten. Köszönöm, hogy megbocsátottad bűneimet és örök életet adtál nekem. Kinyitom életem ajtaját és befogadlak a szívembe. Ámen.” Nos ha elmondtad ezt az imát szívedből, akkor tudd, hogy meg vagy váltva és máttól kezdve Isten gyermeke vagy. Most felemelek néhány traktátust, s ha elfogadtad Jézust, gyere elő s vedd el tőlem. Az evangélizáló hiába lengeti a szórólapokat a levegőben, senki sem jön, hogy elvegye. Ezért még egyszer megismétli utolsó mondatát, de ismét nem történik semmi. Nagyon kényelmetlenül érzem magam, de ennek ellenére még egyszer megismétljük. Végre odajön egy ember, aztán egy másik is. Vagy megsajnálják az evangélizálót, vagy le akarják már rázni. Persze nem merem a gondolatot magamban megfogalmazni, de érzem, hogy így van. Evangélizáló csapatunk tagjai még beszélgetnek ezekkel az emberekkel, meghívjuk őket a gyülekezetbe, aztán összehajolunk. Az evangélizáló a távol maradottnak boldogan újságolja, hogy ketten is megtértek. És mégis: soha egy bibliaórán sem jelentek meg a megtértek.

Sokáig kérdés volt számomra, hogy hogyan lehetne hatékonyabbá tenni az evangélizálást. Szeretnék leírni néhány felismerést:

1. Nagyobb hangsúlyt kell fektetni az igazi bűnbánatra. Az evangélium nem lehet örömhír, ha nem fedtük fel az ember romlottságát, bűnös állapotát. Hogyan kérhetjük valakitől, hogy fogadja be Jézust, amíg az illető nem látta meg bűneit. Lehet, hogy értelmével általánosan elismeri bűnös állapotát, de ez még nem elég a megtéréshez. Örömtelenségre kell az örömhírt hirdetni.

2. Nagyobb hangsúlyt kell fektetni Krisztus hatalmára. XX. századunkban elég nagy szükség van hangoztatni Krisztus mindenható hatalmát és istenségét. Ő először Úr és utána Megváltó.

3. Beszélünk kell Krisztus követésének a feltételeiről is, a tanítványság áráról. Jézus, amikor valakit az Ő követésére hívott, mindig beszélt róla.

4. A hétköznapi, a valóságos, a világból való emberek nem ugyanaz az elképzelése Istenről, a Bibliáról, a megváltásról. Ha a mi, sajátos kifejezési rendszerünket használjuk, akkor gyakran olyasmit akarunk elfogadtatni az emberekkel, amit ők nem is ismernek. Ezért szükséges, hogy a kánaáni nyelvezetről lefordítsuk az evangéliumot az ő mindennapi nyelvükre.

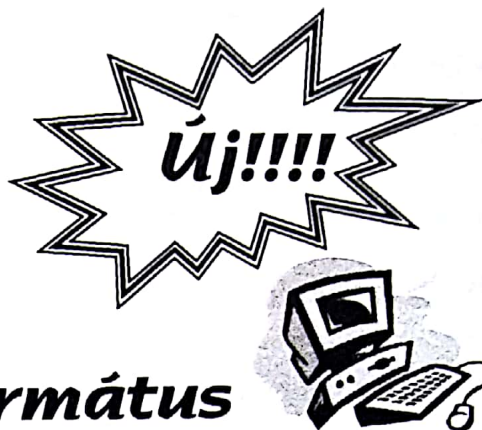
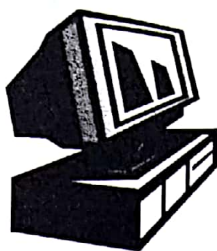
5. Az evangélium terjedéséhez szükséges új kapcsolatok kialakítása. Lehetőségünk van az így megismert embereknek életünk által bemutatni az evangéliumot. A kapcsolat által megismerhetjük az illető gondolatvilágát, életét és így az evangéliumot jó hírré tehetjük számára. Idegenként odarohanni az utcán egy emberhez és megkérdezni, hogy: „Akarsz-e üdvözülni?” olykor visszatetsző nemcsak a megkérdezetteknek, de a szemtanúknak is.

Az előbb leírt utcai evangélizáció leginkább a neoprotestáns egyházakban terjedt el, és ezt a módszert használják Amerikától kezdve Ausztráliáig. Lehet, hogy máshol eredményes, de nálunk nem. Ha csak ennyi lenne a baj, talán szó nélkül hagynánk, de én veszélyesnek is látom, mivel az emberek zárkóztak és tele vannak előítéletekkel. Az ilyen evangélizációkkal még zárkózottabbakká tesszük őket és még több előítéletet ébresztünk bennük. A felületes döntések pedig kihúzzák a talajt az igazi megtérések alól.

Másrészről pedig ezeken az evangélizációkon nem a szuverén, mindenható Krisztust prédikálják, hanem egy olyan Jézust, aki tehetetlenül ül és várakozik szívünk ajtaja előtt, és mintha csak attól függne az Ő léte, hogy mi beengedjük-e vagy nem. Az ilyen Jézust nem félni, hanem csak sajnálni lehet.

Ha evangélizálunk, ne Jézus nélkül tegyük! Tegyük úgy, ahogy Ő tette és tanította! Sehol a Bibliában nem áldozta fel a minőséget a mennyiségért. Jézus nem élménykeresztyének közé gyűlt tömeget akar, hanem tanítványokat.

BORSÓ Zsuzsa

Elkészült a Református Presbiteriánus Egyház honlapja!!!!!!

Címünk: <http://www2.deuroconsult.ro/~reformed>

Vélemények a Magyar Református Egyházról

1999. augusztusában az Evangelical Times című angol nyelvű újságban két cikk jelent meg a Magyar Református Egyházról. A következőkben néhány idézetet közlünk az egyikből, majd következő számunkban ismertetjük a másodikat is.

Magyarország hatástalan egyháza

Magyarországon a lelki élet szintje nagyon alacsony. Ezt az állapotot tükrözi a Magyarországi Református Egyház (MRE) is, amely a legnagyobb protestáns felekezet Magyarországon... Szomorú, hogy az egyházak nem használták ki az evangélizációs lehetőségeket, amelyeket az 1989-es politikai változások teremtettek. A felekezeteken belüli és kívüli bizalmatlanságok, feszültségek következtében nincs egység a hívők közt... A kormány és a bejegyzett egyházak közt szoros anyagi kapcsolat van. A kormány az adókból támogatja ezeket, ami nagyon fontos az egyházak életbemaradásához. A Református Egyházban az anyagi adakozás szálamomra méltóan alacsony és nagymértékben támaszkodnak a nyugati segítségre... Még egy felháborodást keltő ok az, hogy a gyülekezetek nem indítottak eljárást azon vezető beosztású egyházi személyek ellen, akik korábban együttműködtek a kommunista hatóságokkal.

Egyfelől ott vannak azok, akik korábban együttműködtek a kommunista hatalommal, másfelől pedig azok a keresztyének, akik szenvedtek amiatt, hogy nem azonosultak a kommunista elvekkkel...

Teológiai szempontból a Magyar Református Egyházban, mint más felekezetekben is nagy zűrzavar tapasztalható. A MRE-nak négy teológiája van, és mindegyikben tanítják a magas fokú bibliakritikát. A bartianizmus uralkodó befolyással bírt már a kommunizmus hatalomra jutása előtt. Magyarországon hiba lenne, ha azonosítanánk a „reformátusságot” az igazi kálvinizmussal. A Kálvin Kiadó Budapesten Barth Károly és Rudolf Bultmann könyveit adja ki! A teológiai zűrzavar kiterjed a MRE-ban lévő evangéliumi keresztyénekre is. Ők három csoportra oszlanak és egymástól elszigetelődve munkálkodnak. Az egyik csoport vezető lelkésze bartiánus, diszpenzacionalista és egy bibliaiskolában tanít, melynek hitvallása úgy kálvinista, mint arminiánus módon értelmezhető... Ha van hat kálvinista lelkész a MRE-ban, akkor az a maximum.

Magyarországon, mint sok más országban, az egyház javarészt hatástalan. Csak egyedül Isten adhat megoldást erre a problémára, és ezért az Ő népe fel kell kiáltson: „Uram! Évek közepette keltsd életre a Te munkádat!” (Habakuk 3:2).

Heti szolgálati alkalmak

Barót (067/377-369)

csütörtök, 19.00 bibliaóra
vasárnap, 10.00 istentisztelet

Brassó (068/183-559)

szerda, 18.00 imaközösség,
csütörtök, 18.00 felnőtt bibliaóra
péntek, 16.00 gyermek-bibliaóra
szombat, 17.00 ifjúsági bibliaóra
vasárnap, 11.00 istentisztelet
17.00 bibliaóra

Budapest

szombat 18.00 bibliaóra
vasárnap 11.00 istentisztelet

Kézdivásárhely (094/307-550)

péntek, 18.00 bibliaóra
vasárnap, 9.30 istentisztelet

Marosvásárhely (094/253-430)

Csütörtök, 17.00 bibliaóra
vasárnap, 10.00 istentisztelet
18.00 bibliaóra

Miskolc (0036/46/412-558)

vasárnap, 10.00 istentisztelet
17.00 istentisztelet

Rava (Neaua 21)

csütörtök 14.00 bibliaóra
vasárnap, 11.00 istentisztelet
14.00 istentisztelet

Szamosújvár (092/459-594)

csütörtök, 18.00 gyermek-bibliaóra
20.00 bibliaóra
vasárnap, 19.00 bibliaóra

Szék (064-228261)

szerda 20.00 bibliaóra
péntek, 20.00 bibliaóra
szombat, 11.00 gyermek-bibliaóra
20.00 házasság bibliaórája
vasárnap, 11.00 istentisztelet
19.00 bibliaóra

Szováta (065/577-592)

vasárnap, 10.00 istentisztelet
16.00 gyermek-bibliaóra
17.00 felnőtt bibliaóra

A Károlyi Gáspár Teológiai és Missziói Intézet

Az új tanév kezdetén öt diák jelentkezett a Károlyi Gáspár Teológiai és Missziói Intézetbe. A felvételi vizsga hármuknak sikerült.

Tamás Sándor Udvarhelyről - Románia

Eperjesi Zoltán Zilahról - Románia

Gál István - Ukrajna

Isten áldását kívánjuk szolgálatukra és tanulásukra!

VÁRJUK A BESZÁMOLÓKAT A MISSZIÓI MEZŐKRŐL!

Kedves szolgatársaink, olvasóink! A Keskeny Út várja szolgálatotokkal kapcsolatos írásaitokat, híreiteket. Ha egyszerűen csak el szeretné mondani a nyilvánosság előtt, hogyan találkozott Megváltó Jézussal, azt is megírhatod. Ne feledd, a keresztyén újságírás is egy szolgálati forma!

Keskeny Út

KESKENY ÚT

A Károlyi Gáspár Teológiai és Missziói Intézet
havonta megjelenő lapja.

Felelős szerkesztő: PÁLL Zoltán

Cím: Brassó, 2200-Ro, Zizinului u. 35, Bl.10, sc.B, ap.7.

Tel.: 068/183-559, E-mail: reformed@deuroconsult.ro

A KGTMI címe: Miskolc, Kartács u. 1., 3527-H

Tel/Fax: 46/412-558. E-mail: kgtmi@mail.matav.hu

Internet: <http://www2.deuroconsult.ro/~reformed>